

Energistyrelsen

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg om intervention i sag C-5/16, Polen mod Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union.

Kontor/afdeling
Klima- og Energiøkonomi

Dato
26. april 2016

J nr. 2016-4992

/skn/rio

Indledning

Polen har anlagt sag ved EU-Domstolen med påstand om annullering af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2015/1814 af 6. oktober 2015 om oprettelse og anvendelse af en permanent markedsstabiliserende kvotereserve i forbindelse med Unionens ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner (herefter betegnet EU's kvotehandelssystem eller kvotemarkedet) og om ændring af direktiv 2003/87/EF (herefter betegnet kvotehandelsdirektivet).

Sagens baggrund

EU's kvotehandelssystem blev etableret med henblik på at reducere udledningen af drivhusgas ved at indføre et loft for mængden af CO₂-kvoter. Systemet har vist sig ikke at fungere tilfredsstillende bl.a. som følge af, at der er opstået et betydeligt overskud af kvoter og en deraf følgende meget lav kvotepris. Den nuværende lave kvotepris giver ikke i tilstrækkelig grad incitament til at investere i klimateknologier.

Der har derfor i EU-regi været gennemført følgende to tiltag med henblik på at genoprette kvotesystemets funktionalitet:

1. Som første skridt blev der midlertidigt tilbageholdt 900 mio. kvoter fra kvotemarkedet i årene 2014-16 (såkaldt "backloading"). Disse kvoter skulle auktioneres på kvotemarkedet i årene 2019-20. (Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1359/2013/EU af 17. december 2013 om ændring af direktiv 2003/87/EF med henblik på præcisering af bestemmelserne om det tidsmæssige forløb for auktioner med kvoter for drivhusgasemissioner).
2. Som andet skridt vil der fra 2019 blive oprettet en permanent markedsstabiliserende kvotereserve, hvortil både de 900 mio. "backloadede" kvoter samt et forventeligt stort antal "uallokerede" kvoter (kvoter som ikke tildeles gratis frem til 2020 pga. virksomhedslukninger, produktionsnedgang samt kvoteoverskud fra en pulje til nye virksomheder) og yderligere et forventeligt stort antal af medlemslandenes auktionskvoter vil blive overført. Kvoterreserven er tiltænkt at have en prisudlignende effekt, hvor en højere kvotepris på kort sigt skal muliggøre en mere gradvis omkostningseffektiv opnåelse af EU's langsigtede klimamål (Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2015/1814 af 6. oktober 2015 om oprettelse og anvendelse af en markedsstabilitetsreserve i forbindelse med Unionens ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner og om ændring af direktiv 2003/87/EF).

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Den permanente markedsstabiliserende kvotereseve (andet skridt nævnt ovenfor) blev i september 2015 vedtaget med kvalificeret flertal i Rådet, hvor Danmark stemte for. Seks medlemslande stemte imod vedtagelsen.

Polen har efterfølgende anlagt sag ved EU-Domstolen for at få annulleret Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om den permanente markedsstabiliserende kvotereseve, der indføres i 2019. Sagen er d. 14. marts 2016 offentliggjort i EU-tidende.

Polen anfægter, at afgørelsen kunne vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure, da afgørelsen udgør en foranstaltning, der efter Polens overbevisning i væsentlig grad berører en medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning. Efter Polens opfattelse burde afgørelsen således have været truffet i henhold til en særlig lovgivningsprocedure, jf. Lissabon Traktatens artikel 192, stk. 2, litra c, som fordrer enstemmighed i Rådet.

Polen anfører, at der er sket en tilsidesættelse af princippet om loyalt samarbejde og af Det Europæiske Råds kompetence, ved at tilsidesætte Det Europæiske Råds konklusioner (EUCO 169/14) fra oktober 2014 som ifølge Polens fortolkning fordrer, at den markedsstabiliserende kvotereseve skal træde i kraft i 2021 fremfor i 2019. Af Det Europæiske Råds konklusioner fremgår det at "*Et velfungerende og reformeret emissionshandelssystem med et instrument til at stabilisere markedet i overensstemmelse med Kommissionens forslag vil være det vigtigste europæiske instrument til at nå dette mål (egen understregning)*". Polen anfører i denne sammenhæng, at den permanente kvotereseve ifølge Kommissionens oprindelige forslag først skulle fungere fra 2021.

Polen anfører, at afgørelsen er i strid med retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af berettigede forventninger ved at vedtage foranstaltninger, der ændrer kvotetildelingen indenfor en handelsperiode (den nuværende periode er 2013-20). De backloadede kvoter blev fjernet fra markedet i 2014-2016 med henblik på at blive tilført markedet igen i 2019-2020. Markedsdeltagerne har derfor en forventning om, at kvoterne ville vende tilbage til markedet.

Polen anfører, at afgørelsen er i strid med proportionalitetsprincippet ved at vedtage emissionsreduktionsmål ud over EU's internationale forpligtelser – mål som ikke er nødvendige for at nå målene i kvotehandelsdirektivet.

Polen anfører, at der er sket en tilsidesættelse af pligten til behørigt at prøve virkningerne af den anfægtede afgørelse på de enkelte medlemsstater, og pligten til omhyggeligt at vurdere afgørelsens virkning på EU's kvotemarked.

Sagens betydning for Danmark

Regeringen vil intervenere i sagen ved EU-Domstolen til støtte for Europa-Parlamentet og Rådet.

EU's kvotehandelssystem er tiltænkt en rolle som EU's væsentligste instrument i klimapolitikken, men systemet har hidtil ikke fungeret tilfredsstillende. Muligheden for at gennemføre strukturelle reformer af EU's kvotehandelssystem har stort politisk fokus i Danmark. Den danske regering har i en årrække arbejdet for at opstramme EU's kvotehandelssystem.

Den danske regering har bl.a. arbejdet for permanent annullering af et stort antal kvoter, men der har dog hidtil ikke været tilstrækkelig opbakning blandt de øvrige medlemslande til en så vidtgående reform.

Den danske regering har støttet Europa-Kommissionens forslag om at etablere en permanent markedsstabiliserende kvotereseve. Den danske regering har endvidere, på linje med Europa-Parlamentet og et kvalificeret flertal i Rådet, bl.a. arbejdet for at fremrykke starten af den permanente markedsstabiliserende kvotereseve til inden 2020 med henblik på, at reserven får den størst mulige effekt på kvoteprisen.

Den danske regering har således en interesse i dels at fastholde Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af en permanent kvotereseve i 2019, dels at holde muligheden åben for, at der ligeledes fremover vil kunne vedtages nye strukturelle reformer af EU's kvotehandelssystem ved kvalificeret flertal i Rådet.